

A Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló üzemeltetési engedélyének módosítási eljárása

AZ ELJÁRÁS KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓJA

KÉSZÍTETTE:

ORSZÁGOS ATOMENERGIA HIVATAL

2021.

Kiadja az Országos Atomenergia Hivatal

1036 Budapest, Fényes Adolf u. 4.

Postacím: 1539 Budapest 114, Pf. 676

Telefon: 06-1-436-4801

e-mail: haea@haea.gov.hu

elektronikus közmeghallgatás e-mail címe:

kozmeghallgatasnrht@haea.gov.hu

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS.....	4
2. AZ ELEKTRONIKUS KÖZMEGHALLGATÁS SZERVEZÉSE, LEBONYOLÍTÁSA.....	5
3. AZ NRHT RÖVID BEMUTATÁSA	6
4. AZ ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁS ISMERTETÉSE.....	7
A kérelem és annak előzménye.....	7
Jogszabályi előírások.....	8
Az ügyfelek jogai	8
Hatósági felülvizsgálat és értékelés.....	9
Az eljárás további menete	10

1. BEVEZETÉS

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Atomtörvény) szerint atomenergia alkalmazása kizárólag a jogszabályokban meghatározott módon és hatósági felügyelet mellett történhet¹. A radioaktív hulladék-tároló létesítmény – így a Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló (továbbiakban: NRHT) – telephely vizsgálatának és értékelésének, a telephely jellemzői és alkalmassága megállapításának, létesítésének, üzemeltetésének, átalakításának, lezárásának, aktív és passzív intézményes ellenőrzésének engedélyezése az Országos Atomenergia Hivatal (továbbiakban: OAH) mint atomenergia-felügyeleti szerv² hatáskörébe tartozik³. Az OAH engedélyezési eljárásaiban szakhatóságként a törvényben felsorolt más hatóságok is részt vesznek⁴. Az OAH többek között a nukleáris biztonsági, védelmi és biztosítéki követelmények teljesüléséért felelős⁵. Energiapolitikai kérdésekben hatásköre nincs, egy ilyen hatáskör megléte befolyásolná függetlenségét az atomenergia alkalmazásában érdekeltektől.

A 21/2015. (V.4.) OGY-határozatban kihirdetett, a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelése nemzeti politikájának (továbbiakban: Nemzeti Politika) megfelelően, a Bácskai közgazgatási területén működő NRHT feladata jelenleg az atomerőművi eredetű, szilárd halmazállapotú, kis és közepes aktivitású radioaktív hulladék végleges elhelyezése⁶. A létesítmény engedélyese, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (továbbiakban: RHK Kft.) a fenti feladatkör bővítését tervezi, amit a 41/2020 (XII.16.) OGY-határozat – a Nemzeti Politika módosításáról – már lehetővé tesz, azonban ehhez az OAH engedélye is szükséges. Emiatt az RHK Kft. engedélykérelmet nyújtott be, mely alapján az OAH 2020. július 21-én elindította⁷ az NRHT üzemeltetési engedélyének módosítására irányuló – üzemeltetési engedélyezési eljárás keretén belül lefolytatásra kerülő – közigazgatási eljárást. Ezen eljárás részeként az OAH elektronikus közmeghallgatást tart.

¹ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 5. § (2) bekezdés

² 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 6. § (2) bekezdés

³ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 17. § (2) bekezdés 15. pont

⁴ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 11/B. § (1) bekezdés

⁵ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 17. § (1) bekezdés

⁶ 21/2015. (V.4.) OGY határozat a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikájáról, 1. melléklet, 5.2. fejezet

⁷ 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról, 37. § (2) bekezdés, továbbá a kérelem 2020. július 21-i, OAH-hoz történő megérkezése alapján

A sok ügyfelet érintő, és társadalmi szervezetek bekapcsolódásával megvalósuló közigazgatási eljárások lefolytatását elősegíti a közmeghallgatás, amely alkalmas arra, hogy az érdekeltek megismerhessék az eljárás tárgyát és menetét, valamint kifejthessék álláspontjukat, feltehessék kérdéseiket. Mindezek révén a közmeghallgatás a társadalmi párbeszéd hatékony fórumává válhat.

Ez az összefoglaló a közmeghallgatás lebonyolítását, a közmeghallgatás tárgyát képező engedélyezési eljárás előzményeit és folyamatát ismerteti a témában kevésbé járatos, az eljárási részleteket nem ismerő érdeklődők, ügyfelek számára, akik a közmeghallgatás lehetőségével élve szeretnék megismerni az üzemeltetési engedély jogi hátterét, az engedélyezési eljárást, valamint ezekről kifejtteni álláspontjukat.

2. AZ ELEKTRONIKUS KÖZMEGHALLGATÁS SZERVEZÉSE, LEBONYOLÍTÁSA

Az Atomtörvény értelmében a radioaktív hulladék-tároló üzemeltetésének engedélyezésére irányuló eljárásokban közmeghallgatást kell tartani a nyilvánosság véleményének megismerése érdekében⁸. A veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó egyes belügyi és közigazgatási tárgyú szabályokról, valamint a veszélyhelyzettel összefüggő egyes intézkedésekről szóló 570/2020. (XII. 9.) Korm. rendeletben foglaltak szerint a közmeghallgatást az érintettek személyes megjelenése nélkül – vagyis elektronikus úton – kell megtartani⁹.

Az elektronikus közmeghallgatás során az ügyhöz kapcsolódó kérdéseket, észrevételeket és véleményeket e-mailben lehet elküldeni az OAH számára. Az ezekre adott válaszokat és reagálásokat a hatóság hirdetményi úton, feljegyzésben teszi közzé. Az elektronikus közmeghallgatásban való részvétellel kapcsolatos határidőket és egyéb tudnivalókat a jelen közérthető összefoglalóval együtt közzétett értesítés tartalmazza.

⁸ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 11/A. § (4) bekezdés

⁹ A veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó egyes belügyi és közigazgatási tárgyú szabályokról, valamint a veszélyhelyzettel összefüggő egyes intézkedésekről szóló 570/2020. (XII. 9.) Korm. 9. § (1) bekezdés

Az elektronikus közmeghallgatás értesítése, az ahhoz tartozó közérthető összefoglalók (jelen hatósági összefoglaló és az RHK Kft. közérthető összefoglalója), valamint a közmeghallgatás feljegyzése az [OAH honlapján](http://www.oah.hu/)¹⁰ és hirdetőtábláján¹¹, az RHK Kft. honlapján, az érintett szakhatóság (Baranya Megyei Kormányhivatal) honlapján, Bábaapáti község önkormányzatának honlapján és hirdetőtábláján¹², valamint a „hirdetmenyek.magyarorszag.hu” közigazgatási portálon kerülnek közzétételre.

3. AZ NRHT RÖVID BEMUTATÁSA

Tolna megyében, a Bonyhádi Járásban található Bábaapáti község határában lévő NRHT létesítménybe eddig csak atomerőművi eredetű szilárd halmazállapotú, kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékokat helyeztek el.

Az atomerőművi blokkok üzemeltetése során keletkező szilárd halmazállapotú hulladékok többségét 200 literes acélhordókban, tömörített formában tárolják, a folyékony hulladékot tartályokban gyűjtik az atomerőműben. A hulladékokat csak szilárd formában lehet véglegesen elhelyezni, ezért a végleges tárolóba történő szállítást megelőzően a folyékony hulladék szilárdítására is sor kerül még az atomerőműben. Az atomerőmű leszerelésekor is keletkezik folyékony halmazállapotú hulladék, melyet feldolgozott állapotban, szilárd halmazállapotban kell véglegesen elhelyezni, együtt az üzemviteli hulladékokkal.

A létesítménybe szállított hulladékcsomagok puffer tárolása a felszíni létesítményrészben, míg a végleges elhelyezés a 250 m mélyen kialakított kamrákban történik.

Az NRHT a radioaktív hulladékok átmeneti tárolását vagy végleges elhelyezését biztosító tároló létesítmények biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló 155/2014. (VI. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban Rendelet) értelmében 2014. július 1. óta tartozik az OAH felügyelete alá. A létesítmény üzemeltetési engedélyét 2012. szeptember 7-én a Tolna Megyei Kormányhivatal az XVII-084/0982-45/2012. sz. határozatban 5 évre adta ki.

¹⁰ <http://www.oah.hu/>

¹¹ OAH-székház (1036 Budapest, Fényes Adolf u.4.) portáján

¹² címe: 7164 Bábaapáti, Petőfi utca 4.

Mivel a létesítmény üzemeltetési engedélye 2017. szeptember 7-ig volt érvényes, továbbá az I-K2 kamra üzembe helyezése is szükségessé vált, így az RHK Kft. a létesítmény üzemeltetőjeként és engedélyeseként az OAH-hoz, mint felügyelő hatósághoz 2017. április 23-án benyújtotta az NRHT üzemeltetési engedély-kérelmét a közben hatályba lépett új jogszabályi követelményeknek megfelelően. Az OAH az az NRHT üzemeltetési engedélyét 2017. szeptember 5-én adta meg az RHK Kft. részére 2061. december 31-ig. A jelenleg érvényben lévő üzemeltetési engedély módosításának célja az intézményi hulladékok beszállításának engedélyeztetése.

4. AZ ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁS ISMERTETÉSE

A kérelem és annak előzménye

Az RHK Kft. az NRHT üzemeltetési engedélyének módosítása iránti, 2020. július 20-án benyújtott kérelmét az alábbiakkal indokolta:

A püspökszilágyi Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tárolóban (továbbiakban: RHFT) tervezett biztonságnövelő program során visszatermelt intézményi eredetű radioaktív hulladékok egy részének átszállítása és végleges elhelyezése az NRHT-ba.

JÖVŐNK BIZTONSÁGA, A JELEN

Hitelesítette: Országos Atomenergia Hivatal

Elektronikusan elbírta:
Dr. Keresztes Ferenc

Országos Atomenergia Hivatal
Fichtinger Gyula
főigazgató úr

Budapest 114
Pf.: 676
1539

Bátapáti, 2020. 07. 14.
Iktatószám: BA/0023-025/2020
Iratási tételek: 21-01
Hiv. sz.: -
Ügyintéző: Volentné Daróczi Beáta
Tel.: 75/523-969
e-mail: volent.beata@otrh.hu

Tárgy: Bátapáti Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló (NRHT) üzemeltetési engedély iránti kérelme

Tisztelt Főigazgató Úr!

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (székhelye: 2040 Budaörs, Puskás Tivadar utca 11., levelezési cím: 7031 Paks, Pf.: 12., RHK Kft.) azzal a kérelemmel fordul a T. Hatósághoz, hogy a radioaktív hulladékok átmeneti tárolását vagy végleges elhelyezését biztosító tároló létesítmények biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló 155/2014. (VI. 30.) Korm. rendelet (Rendelet) 62. §-a alapján szíveskedjék a Bátapáti Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló (NRHT) kis- és közepes radioaktívvaló hulladékok elhelyezésére szolgáló felszín alatti I-K1, I-K2 tárolókamrára, valamint a kapcsolódó felszíni létesítményekre vonatkozóan üzemeltetési engedélyt adni.

Az RHK Kft. az NRHT üzemeltetését az Országos Atomenergia Hivatal (OAH) által kiadott RHKN-HA-0014 számú üzemeltetési engedély alapján végzi. Az üzemeltetési engedély hatálya alatt eddig kizárólag az MVM Paks Atomerőmű területéről szállítottak be kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékokat az NRHT-ba. Az RHK Kft. által üzemeltetett másik radioaktív hulladék-tároló – a püspökszilágyi Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tároló (RHFT) – tervezett biztonságnövelő programjához, a hulladék-visszatermelési tevékenység megkezdéséhez a visszatermelt hulladékok számára ideiglenes tárolási kapacitást szükséges biztosítani. Ezt az RHK Kft. úgy tervezi megvalósítani, hogy az NRHT hulladékátvételi követelményeit kielégítő, 200 l-es hordóba tömörített szilárd radioaktív hulladékokat az RHFT-ből átszállítja az NRHT-ba végleges elhelyezésre. Az intézményi eredetű radioaktív hulladékok egy részének NRHT-ba történő átszállítása és ott tervezett végleges elhelyezése miatt nyújtja be az RHK Kft. az NRHT jelen üzemeltetési engedély kérelmét.

Sam a 21/2015. (V. 4.) OGY határozattal elfogadott nemzeti politika, sem az 1459/2016. (VIII. 24.) Korm. határozattal elfogadott nemzeti program nem rögzít követelményként, hogy az intézményi hulladékokat kizárólag az RHFT-ben lehet véglegesen elhelyezni, de a leírt részben mindkét dokumentum csak ezt a fogatónyvet tartalmazza. Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény előírásai alapján mind a nemzeti politikát (5/B. § (2)), mind a nemzeti programot (5/C. § (2)) öt évente felül kell vizsgálni, ami az előbbi dokumentum esetében 2020-ban, míg az utóbbi esetében 2021-ben lesz esedékes. A Nemzeti Politika és a

RHK KFT. PAKSI KIRENDELTSÉG
7031 PAKS, PF.12, HR.SZ.: 8803/2
TELEFON: (+36) 75/519-541
FAX: (+36) 75/519-569
CÉLREGÍZÉTSZÁM: 13-09-116986
WWW.RHK.HU

A kérelem mellékleteként az RHK Kft. benyújtotta többek között a kérelem megalapozását, a létesítményüzemeltetést megalapozó biztonsági jelentését, a Balesetelhárítási Intézkedési Tervét, a Monitoring programját és a módosított üzemeltetési feltételeket és korlátozókat tartalmazó dokumentumot. Mindezzel azt kívánja igazolni, hogy az intézményi eredetű radioaktív hulladékok RHFT-ből NRHT-ba történő átszállítása és ott történő végleges elhelyezése biztonságosan elvégezhető, az NRHT létesítménye továbbra is biztonságosan üzemeltethető. Az OAH a benyújtott anyagokat jelenleg is vizsgálja és értékeli.

A kérelem mellékleteként az RHK Kft. benyújtotta többek között a kérelem megalapozását, a létesítményüzemeltetést megalapozó biztonsági jelentését, a Bal-esetelhárítási Intézkedési Tervét, a Monitoring programját és a módosított üzemeltetési feltételeket és korlátokat tartalmazó dokumentumot.

Jogszabályi előírások

Az eljárást az OAH az Atomtörvény¹³ 17. § (2) bekezdése 15. pontjában meghatározott hatáskörében folytatja le. Ennek során az Atomtörvény és a Rendelet előírásait és követelményeit érvényesíti. Az OAH a tárgyi eljárásban – az Atomtörvény vonatkozó előírásainak¹³ megfelelően – a környezetvédelmi és természetvédelmi, valamint bányahatósági hatáskörében eljáró Baranya Megyei Kormányhivatalt és a nukleárisbaleset-elhárítási intézkedési tervének engedélyezése kapcsán a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot vonja be szakhatóságként. A hatósági eljárás ügyintézési ideje – az engedélyezési eljárás 2020. júliusi megindítása-kor hatályos jogszabályi előírások szerint – 11 hónap¹⁴. Az ügyintézési határidőbe nem számít bele az eljárás esetleges felfüggesztésének, szünetelésének, továbbá az ügyfél esetleges mulasztásának vagy késedelmének időtartama¹⁵.

Az ügyfelek jogai

Jelen közigazgatási eljárásban ügyfélnek minősülnek:

- az NRHT engedélyese, az RHK Kft.¹⁶,
- az engedélykérelem benyújtásakor érvényes biztonsági övezetben¹⁷ levő valamennyi ingatlan tulajdonosa, és az, akinek az ingatlanra vonatkozó jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték¹⁶,
- a környezetvédelmi szakhatóság állásfoglalása vonatkozásában a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 98. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelő társadalmi szervezetek (ugyanakkor a kereshetőségi joguk az eljárás környezettel közvetlenül nem összefüggő kérdéseire nem terjed ki¹⁸).

¹³ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 11/B. § (1) bekezdés

¹⁴ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 12/B. § (3) bekezdés d) pont

¹⁵ 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról, 50. § (5) bekezdés

¹⁶ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 11/A. § (1) bekezdés e) pont

¹⁷ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 11/A. § (2) bekezdés

¹⁸ 4/2010. (X.20.) jogegységi határozat a társadalmi szervezetek jogállásáról környezetvédelmi közigazgatási hatósági ügyekben, valamint perindítási és kereshetőségi jogáról közigazgatási perekben

Az NRHT biztonsági övezete a következő helyrajzi számú ingatlanokat foglalja magába részben vagy egészben:

Művelési ág	hrsz.
<u>út:</u>	078, 090, 108, 109, 120, 121,
<u>erdő:</u>	071, 072, 073, 074, 076, 085, 088, 091, 092, 093, 094, 095, 096, 097, 099, 105, 107, 110, 89/1, 89/2, 106/1, 106/2, 114/2, 114/5
<u>kivett terület:</u>	112/2, 123/3,

Az eljárás ügyfelei személyesen, illetve a törvényes vagy írásban meghatalmazott képviselőjük útján – az OAH ügyintézőjével (tel.: +36 1 436 881 vagy +36 1 436 4882) történő egyeztetés szerinti időpontban – betekinthetnek az ügy irataiba az OAH székházában, az azokban foglaltakról vagy az ügy tárgyában nyilatkozatot, észrevételt tehetnek. Az iratokról másolatot, kivonatot készíthetnek vagy másolatot kérhetnek.

Az eljárás megindításáról szabályszerűen értesített ügyfél ügyféli jogait csak akkor gyakorolhatja, ha az eljárásban nyilatkozatot tett vagy kérelmet nyújtott be.¹⁹

Hatósági felülvizsgálat és értékelés

Az eljárásban az OAH azt vizsgálja, hogy teljesülnek-e az üzemeltetési engedély iránti kérelemre, valamint a létesítményre vonatkozó követelmények.

A felülvizsgálat és értékelés fő szempontjai:

- az engedélykérelem megfelel-e a jogszabályban előírt formai és tartalmi követelményeknek;
- az intézményi hulladékok NRHT-ba történő átszállítása és ott történő végleges elhelyezésének biztonsága megfelelően megalapozott-e;
- az NRHT érintett műszaki és szabályozódokumentumainak módosításai megfelelően előkészítettek-e;
- egyéb, az eljárás során esetlegesen felmerülő nukleáris biztonsági szempontok.

¹⁹ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 11/A. § (1a) bekezdés

Az eljárás további menete

Az elektronikus közmeghallgatást követően az eljárás során az OAH-hoz benyújtott dokumentumokat, elemzéseket, információkat, a közmeghallgatás során felmerült kérdéseket, észrevételeket, véleményeket, valamint az eljárásba bevonásra kerülő szakhatóságok állásfoglalásait megismerve hozza meg döntését az OAH NRHT üzemeltetési engedélyének módosítása tárgyában. Ennek során mérlegeli azokat a szempontokat, igényeket, felvetéseket is, amelyeket az ügyfelek egyéb helyen és formában terjesztenek elő az eljárás során.

Az OAH az eljárásban hozott – a döntését, a szakhatóságok állásfoglalását és mindezek indoklását is tartalmazó – határozatát hirdetmény útján fogja közzétenni.

A hirdetmény Bátaapáti község polgármesteri hivatalának hirdetőtábláján²⁰, az OAH hirdetőtábláján²¹, az OAH honlapján (www.oah.hu), valamint a „hirdetmenyek.magyarország.hu” közigazgatási portálon kerül kifüggesztésre, illetve közzétételre. A határozat a közlésekor válik véglegessé. A döntés a hirdetmény kifüggesztését követő 15. napon válik közzétételle. A hatályos jogszabályi előírások szerint a határozat ellen fellebbezést benyújtani nem lehet. A határozat ellen, annak közzétételétől számított 30 napon belül – jogszabálysértésre hivatkozva – a Fővárosi Törvényszékhez címzett, de az OAH-hoz benyújtott kereseti kérelemnek van helye. A pert az OAH ellen kell megindítani.

²⁰ 7624 Bátaapáti Petőfi utca 4.

²¹ OAH-székház (címe: 1036 Budapest, Fényes Adolf utca 4.) portáján